

AITASANTUA POLONIARA

Artikulu hau argitaratu orduko Aitasantua Polonian ibilia izango da. Eta besteren batek ibilaldia-
ren berri emana izango du. Harantz joateko dagoe-
larik idazten dut, eta, beraz, datozen egunetan zer
gertatuko den ez dakidalarik. Ez dira nereak, ibi-
laldi bati buruzko gogoetak, aurregogoetak baizik.

Lehen aldiz doa Aitasantu bat Estatu komunista
batetara. Honetxek ematen dit gogoetarako haria.

Aitasantu poloniarra

Wojtila Aitasantua poloniarra da. Lehen aldiz, historia osoan. Honek beraxek explika dezake agian zergatik doan Aitasantu bat lehen aldiz Estatu komunista batetara. Bere herria duelako, eta beste edonork bezala bere jaioterrira joateko eskubidea duelako? Arrazoin bidezkoa litzateke. Aitasantuak ere zergatik ez du herrimina eduki behar?

Baina aitzaki —arrazoin?— “serioagorik” atera du Aitasantuak Poloniara joateko. 900. urteburua ospatzen du hango katolizismoak. Zehazkiago esanik, S. Estanislaoaren heriotzaren urteburuaren 900. urteburua ospatzen du. Boleslao II.ak, Ausarta gainizenekoak, hil egin zuen, bere gehiegikeriak kondenatzen zituelako. Krakoviako apezpikua izan zen; eta Poloniako katolizismoaren aitatzat hartzen dute. Joan Paulo II.a Krakoviako bertako apezpikua izan da oraintxe arte, Aitasantu izan arte. Beraz bidezkoa zirudien —dirudi—, bere gogo eta asmoa, harantz ibilaldi bat egitekoa.

Aitasantu hau poloniarra da. Berak ez du inoz hori ezkutatu, eta bai etengabe agertu. Oraintxe bertan, bi Kardinale poloniak berri hautatu ditu. Bata, Krakoviako apezpikua, bere ondorengoa. Bestea, Rubin apezpikua, Sinodo Generalaren Idazkaria urte luzetan izandakoa. Bata nahiz bestea Kardinale hautatzeko, logikarik badago, Vatikanoko jokabideari begiratuz gero. Hala ere, Poloniako bi kardinale berri batean egitea harritzeko xamarra da. Joan Paulo II.ak, ordea, harantz abiatu baino lehentxeago hautatu ditu.

Ondo prestatua du Aitasantuak Poloniarako bidea!

Polonia eta besteak

Polonia Estatu komunista da. Baina aldi berean herririk katolikoenetakoa, erlijio-praktikari eta agerpenei begiratzen baldin badizkiegu. Hauxe da Aitasantua-ren indarra, eta harantz joateko “eskubiderik” ematen dion oinarririk nagusia. Poloniako erregimenak onartu behar izan du hango herri katolikoarentzat Aitasantua poloniarra izateak duen garrantzia. Garaipen nazionalizat hartu dute hango katolikoek Aitasantua poloniarra izatea.

Eta gobernu bera harrapatua gertatu da. Nekez uka ziezaiokeen bertako soken Aitasantuari, hara joateko eskubidea. Eta ez bertako seme bezala bakarrik, eta bai mundu zabaleko Eliza katolikoaren gidari nagusi bezala ere. Poloniako katolikoek aspalditik daramaten, erregimen komunistaren eta nazionalismo katolikoaren arteko tirabira horretan gertatu da Gobernu bera. Eta oraingoan, seguru asko, nazionalismo katolikoak irabazi du.

Horretaz baliatu da Joan Paulo II.a. Baina, zalantzarik gabe, Poloniako erregimenari buruzko garaipen erlijiozko-politiko bano asmo zabalagoa du Aitasantua, bere ibilaldia antolatzean. Erregimen

eta Estatu komunista guztiei buruzko jokabide eta politika berriak abiatzeko aukera du berak, eta ba dirudi, jokabide-politika berriak abiatzeko aukera du berak,

eta ba dirudi, jokabide-politika berri horiek aurrera eraman nahi dituela. Paulo VI.ak irekitako “Ostpolitik” edo Estatu komunistei buruzko politika, bizkortu eta areagotu nahi du Joan Paulo II.ak. Baina hura baino egoera askoz hobeagotan gertatzen da hau.

Poloniara egingo duen bere ibilaldiak ez dio 900. urteburuari bakarrik erantzun nahi. Aurrera begira, Eliza Katolikoaren eta Estatu Komunisten arteko harremanak hestutu nahi ditu. Alde honetatik oso interesgarria gerta daiteke, Joan Paulo II.ak egun gutxi barru egingo duen ibilaldi hau, Erromako Elizaren jokabide politiko-erlijiozkoentzat.

Kristautasuna eta Marxismoa

Baina erlijio-politika bakarrik bizkortu eta indartuko ote da hemendik aurrera? Ala baita “ideologi politika” ere, nolabait esateko? Harreman diplomatikoetan bakarrik geldituko bada Eliza Katolikoaren eta Estatu Komunisten arteko elkarriketa berria, ez dio horrek kristau herriaren barneko berrikuntzari lagunduko.

Eliz barneari —beronen egiturei, jokabideei eta pentsaerari— begiratuz, tradizionala eta kontserbatzailea agertu da orain arte Joan Paulo II.a. Baina kristau herriaren base zabal eta dinamiko batetan oso bizia da kristautasunaren eta marxismoaren arteko elkarriketa: ez harreman praktikoetarako bakarrik, eta bai elkar-ganatzeko ideologikorako ere. Zalantzarik ez dut, gaurreguneko kristautasunak duen desafio nagusienetako bat marxismoarena dela; eta Eliza katolikoak ausardiaz eta posez onartu behar du desafio hori. Kristau askok onartua du, eta, tirabira eta guzti, nolabait bere bizitzan bizi du: beharbada, teori mailan, zalantza eta kontraesan guztiak argitu gabe, eta praktikan elkarbide eta kidetasun garrantzizkoak sumatuz eta bizitzarazten saiatuz.

Elizaren baseko elkarriketa eta elkarbizitza horretan sakonduko da bereziki kristauen eta marxisten arteko harremana, eta Vatikanoren eta Estatu Komunisten mailako harreman diplomatikoen bidez.

Areago, harreman diplomatiko horik bultzatu nahi dituen Aitasantuak, Elizaren barnean, irekitasun handiz ikusi eta bultzatu beharko dituzkeela dirudi, oinarritzko elkarriketa serio eta sakon hori aurrera eraman nahi dituztenak. Alde honetatik Joan Paulo II.a ez zen oso ausarta agertu, Mexikora egin zuen bere ibilaldian. Ausartago dirudi, Poloniara doan honetan.

Baina bi maila ezberdinetan planteiatzen dira, seguru asko, bi ibilaldiok. Eta Aitasantu honentzat errazagoa da, ibilaldi honetako harreman diplomatikoak bultzatzea, Iberbameriketako kristauen askapen teologia bedeinkatzea eta areagotzea baino.

Paulo Agirrebaltzategi